

De Iustitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

Vtrùm Mons possit ita erigi, vt non solùm id quod est necessarium ad stipendia ministrorum, & solutionem pensionum reddituum, sed etiam quod est necessarium ad instructione[m] domus, exigatur à ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

late sententiæ pœna vetat damnari eos Montes, qui auctoritate Sedis Apostolicæ cum conditionibus & limitationibus in Bulla expressis probati & confirmati sunt; & definit, alios similes erigi posse. Hinc autem nullo modo colligitur, alios similes vel dissimiles sine approbatione Sedis Apostolicæ erigi non posse. Quæ enim est ista collectio, Pontifex definit Montes Pietatis cum conditionibus prædictis cum approbatione Sedis Apostolicæ erigi posse; ergo sine illa approbatione erigi non pos-

sunt? Sicut si definiret, posse vbiq; terrarum in Ecclesia institui noua beneficia cum approbatione Sedis Apostolicæ; non rectè inde colligeretur, beneficia non posse institui sine eiusdem approbatione.

Nec obstat id expedire ad cautelam, ne sub nomine pietatis irrepant fraudes; quia non omne quod expediens est, præcipitur à Summo Pontifice: multa relinquit iudicio & sapientiæ Prælatorum, qui si, consultis viris doctis, adhuc hæreant, possunt ad suam Sanctitatem recurrere.

QVÆSTIO SECVNDA.

Vtrum Mons possit ita erigi, vt non solum id quod est necessarium ad stipendia ministrorum, & solutionem pensionum reddituum, sed etiam quod est necessarium ad instructionem domus, exigatur à mutuarijs.

15
Conclusio
affirmati-
ua.

RESPONDEO breuiter affirmati-
uè. Colligitur apertè ex Bulla & ex rationibus supra allatis. Bulla enim apertè concedit aliquid exigi pro expensis earum rerum quæ necessaria ad Montis conseruationem, vt ostensum est. Atqui domus firma & certo modo aptata, est omnino necessaria ad Montis conseruationem; ergo pro illa aliquid exigi potest. Idem conuincit ratio. Nam sicut pro ministrorum opera potest aliquid exigi à mutuarijs, eò quòd sine illa non possint percipere commodum ex Monte, ita etiam poterit exigi quod necessarium pro instructione domus; quia sine idonea domo non possunt percipere commodum ex Monte. Vtrobique sanè eadem est ratio: vtrumque enim est tantum in commodum petentium mutuum: vnde cum ex domo commodum percipiant, par est vt etiam eius onus sentiant.

16 Dices: Si pro his omnibus aliquid exigi potest, nimirum quantum opus est vt hæc omnia conseruentur & extant; ergo non erit modicum, quod ab illis exigetur. Atqui Pontifex solum dicit posse modicum quid accipi. Respondeo: Pontifex non prohibet quin tantum possit accipi quantum necesse est, vt Mons indemnis seruetur, etiam si id multum sit; sed loquitur definiendo & declarando, eos Montes esse iustos & laudabiles, in quibus aliquid moderatum ad expensas ministrorum, & aliarum rerum pertinentium ad conseruationem illorum Montium accipitur. Hinc tamen nullo modo sequitur, eos esse illicitos, in quibus multum exigitur, quando expensa annua hoc exigunt. Imò ex verbis Bullæ apertè colligitur, esse licitum, exigere totum quod necessarium iudicatur ad Montis indemnitatem: hoc enim totum, etsi non sit modicum, censetur tamen moderatum, quod Pontifex tantum requirit. non enim dicit, modicum, sed aliquid moderatum posse accipi: quamuis etiam modicum dici possit id respectu vltimarum, quas vsuarij publici exigere solent, qui 33. in centum, & quibusdam locis 42. accipiunt.

17 Dices: Si ad has omnes expensas contribuere debent mutuarij; quo iure poterit domus ista vocari Mons Pietatis? Respondeo: Quia parata

est semper succurrere necessitatibus pauperum & egentium pecunia, in quouis euentu, mutuando absque vilo lucro, quod vt & ratione mutuationis sit percipiendum: mutuari autem egentibus, est opus pietatis, etiam si quis paciscatur de expensis, quas in hunc finem facit. Accedit, quòd Mons ille totus in solum hunc finem sit institutus: itaque cum finis ipsius sit opus pietatis, meritò dicitur Mons Pietatis.

18 Ex his patet, à mutuarijs exigi posse, quantum necesse est quotannis, vt domus firma & idonea habeatur. vt si domus constiterit, v. g. 32000. florenorum qui accepti sint ad censum, ratione cuius soluendi sint quotannis 2000. floreni ad ratam nummi 16. poterit auctarium supra sortem à mutuarijs soluendum ita taxari, vt sufficiat ad annuam eorum solutionem.

19 Optandum tamen esset, vt domus huiusmodi sumptu publico totius communitatis instituerentur, imposito aliquo modico vectigali cereuisiæ, vino, vel alijs rebus ad tempus, donec tantum pecuniæ colligatur, quantum requiritur ad tales domos adornandas. Si tamen hoc Principi non probetur, eò quòd circumstantiæ temporum id non patiantur, modus supradictus seruari poterit, quia non est illicitus.

RESPONSIO

Ad replicationem eorum qui aliter sentiunt.

20 ETSI rationes supra à nobis allatæ satis videantur perspicuæ & efficaces ad sententiam nostram stabiliendam; non defuerunt tamen aliqui DD. qui in sua persistentes, conati sunt eas contrario scripto enervare. Digestimus illud in aliquot paragraphos, vt magis distincta & dilucida sit responsio.

Priusquam tamen rem aggrediamur, ne cui fortè singulares in hac doctrina videamur, non erit abs re afferre aliquot Auctores, qui apertè nobiscum sentiunt: præsertim cum non desint, qui auctoritate DD. magis ducantur, quàm momentis rationum.